Algemeen Bestuur

Besprekingsverslag

Datum	6 juli 2026
Voorzitter	S.H.M. Ornstein
Aanwezig	C. van Dijk (heemraad), E.W.J. den Hertog (heemraad), H. Veldhuizen (heemraad), B.J. van Vreeswijk (heemraad), B.J. Aalbers (Natuurterreinen), T. Brands (PvdA), H.G. van Burgsteden (Ongebouwd), D. Davelaar (BBB), D. van Dijk (BBB), J.M. Finnema (BBB), H.P. de Goede (Water Natuurlijk), W. Goedhart (Natuurterreinen), R.A. Groters (Partij voor de Dieren), H.J. van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer), C. Klaassen-Broekhuizen (BBB), M.M. Kramer-Schutte (ChristenUnie), D.A. Lokhorst (ChristenUnie), M. Maijer (PvdA), J.G.W. van Megen (AWP), A.T.F. Meier (Water Natuurlijk), S.E. Mulder (VVD), M. Obbink (CDA), G.A. Pansier (CDA), G.C. Sprik (50PLUS), J.M. Taal (AWP), W.H. Ubbink (BBB), D.H. van Uitert (Water Natuurlijk), B. van de Weerd (SGP), H.J. van der Wind (SGP), A.A. van de Wolfshaar (VVD)
Afwezig	--
Secretaris	K.A. Blokland / R. van der Beek
Kopie aan	Aan- en afwezigen
Opgemaakt door	Nicolien Knapen
Volgende vergadering	12 oktober 2026

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.
Het ab heeft bericht ontvangen dat agendapunt 5.2 – Financiële indicatoren en signaleringswaardes – van de agenda is afgevoerd vanwege de volle agenda vanavond; dit onderwerp komt op een ander moment terug.
Er is een motie aangekondigd vreemd aan de orde van de dag door de AWP. Dit wordt toegevoegd als agendapunt 5.6.
De agenda wordt gewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Vragenronde

Mevrouw Kramer (ChristenUnie) geeft aan dat toezegging 200 inzake de rivierkreeften is afgedaan, maar de notitie is wat de fractie betreft te summier; verzocht wordt om een uitgebreider antwoord. Heemraad den Hertog antwoordt dat het handelsperspectief ten aanzien van o.a. de rivierkreeft beperkt is vanwege de wijze waarop dat in Nederland georganiseerd is. De Unie van Waterschappen zet zich in om er met het ministerie uit te komen en er is recent een brief naar de kamer gestuurd. E.e.a. wordt nauwlettend

gemonitord. Mevrouw Kramer verwacht een analyse en is teleurgesteld over de beantwoording. Afgesproken wordt dat de fractie schriftelijk een aantal concrete vragen indient die vervolgens worden beantwoord door de heemraad.

De heer Van Uitert (Water Natuurlijk) verwijst naar de ingekomen post van derden gericht aan het ab op 24 juni jl. Het is een bezwaarschrift over de tarieven, met name de tarieven natuur. Het bezwaarschrift is gericht aan het ab en verzocht wordt het ab te betrekken in de afhandeling van dit bezwaarschrift omdat het exemplarisch is voor de zaken die destijds aangekaart zijn. De dijkgraaf zegt toe hier naar te kijken en het ab te informeren over de wijze van afhandeling van de ingekomen brief.

4. Vaststellen verslag van de ab-vergadering van 11 mei 2026 en 15 juni 2026

Beide verslagen worden ongewijzigd vastgesteld, met dank aan de notulist.

5. BESPREEKPUNTEN

5.1 Perspectiefnota 2027

Voorstel:

Het algemeen bestuur wordt gevraagd om vast te stellen:

1. De voorliggende perspectiefnota 2027 als kader voor de begroting 2027.
2. Het voorstel om vanaf 1-1-2027 (dus vanaf begroting 2027) het "bestuursprogramma gebouwde omgeving en zuiveren" te wijzigen in 'bestuursprogramma waterketen', en het "bestuursprogramma besturen en belastingen" te wijzigen in "bestuursprogramma bestuur en organisatie" en de kosten van de bedrijfsvoering hierin te verantwoorden.

Voor dit onderwerp heeft zich een inspreker gemeld. In beginsel zijn er geen insprekers bij het ab als zij in de gelegenheid zijn geweest om in de commissie in te spreken. De perspectiefnota is echter in een ab-vergadering besproken dus is de inspreker van harte welkom.

Inspreker:

De heer Edelkoort is een bezorgde burger uit Amersfoort. Op 11 juli is er een evenement in Amersfoort "Swim to fight cancer", een open-waterroute dwars door het stadswater van Amersfoort. De deelnemers zwemmen echter niet in schoon water maar in gif. Er wordt aandacht gevraagd voor de Barneveldse Beek die gevoed wordt door andere beken en deze waterlichamen vallen onder de supervisie van het waterschap. Uit de factsheets blijken verontrustende gegevens m.b.t. chemische verontreiniging. De kaderwet is meer dan 25 jaar geleden ingevoerd en dat zou inmiddels gerealiseerd moeten zijn. Uit gesprekken met de ambtenaar van de gemeente en het waterschap blijkt dat het afgelopen jaar veel gedaan is en ook veel bereikt is maar de wettelijke doelen zijn straks niet gehaald. Er zijn drie vragen. Hoe kan het dat na 25 jaar voorbereiding het niet gelukt is om alles op orde te hebben? Kan het zijn dat bestuurlijk Nederland onvoldoende urgentie heeft getoond in dit dossier? Speelt het ontbreken van de duidelijkheid ten aanzien van sancties vanuit Europa en Nederland een rol bij de onvoldoende urgentie?

De dijkgraaf merkt op dat het betoog inhoudelijk ook raakvlakken heeft met agendapunt 5.3, waar het gaat over de maatregelen t.b.v. het KRW-Stroomgebiedbeheerplan 4. Voorgesteld wordt de inspraak af te maken en dat het qua beraadslaging wordt meegenomen bij agendapunt 5.3. De inspreker gaat hiermee akkoord.

Verduidelijkende vragen aan de inspreker:
De heer Van de Weerd (SGP) merkt op dat veel inwoners in stedelijk gebied zich niet bewust zijn wat het effect van hun doen en laten is op de waterkwaliteit. Wat zou het waterschap moeten doen om hier verder mee te komen? Antwoord: De Barneveldse Beek e.o. is geen stedelijke omgeving; het is agrarisch gebied. In de notitie van de gemeente Amersfoort wordt aangegeven dat het oppervlaktewater moeilijk schoon te krijgen is vanwege vervuiling door de instroom van agrarische verontreiniging.

Mevrouw Meier (Water Natuurlijk) geeft aan dezelfde vragen te hebben als de inspreker. Voorgesteld wordt om de heemraad te vragen bij agendapunt 5.3 antwoord op de vragen te geven. De inspreker gaat daarmee akkoord.

De heer Van Dijk (BBB) merkt op dat de inspreker stelt dat mensen zwemmen in gif. Wat is het gif in dat water? Antwoord: Dat moet opgezocht worden in de factsheets.

Mevrouw van de Wolfshaar (VVD) vraagt hoe zeker het is dat dit van agrariërs afkomstig is? Antwoord: Dit is gebaseerd op de notitie van de gemeente Amersfoort waarin gezegd wordt dat het oppervlakte-water voor een groot deel wordt verontreinigd door agrarische activiteiten.

De heer Brands (PvdA) vraagt wie het bevoegd gezag is om de vergunning te verlenen voor het desbetreffende evenement? Antwoord: Dat is niet bekend, maar waarschijnlijk de gemeente.

De heer Van Burgsteden (Ongebouwd) vraagt waarom de focus op de Barneveldse Beek wordt gelegd terwijl het maar een onderdeel is van de voeding van de grachten van Amersfoort? Antwoord: Het wordt inderdaad door allerlei bronnen gevoed. De Barneveldse Beek is als gebied goed af te bakenen.

De dijkgraaf dankt de inspreker voor zijn inspraak. De inhoud van wat besproken is wordt meegenomen bij agendapunt 5.3 waar het gaat over de KRW.

In eerste termijn:
De heer Pansier (CDA) is van mening dat scherpe keuzes nodig zijn vanwege de oplopende kosten, schulden en tarieven. De fractie vindt het van belang dat het college richting de begroting kritisch kijkt naar alle uitgaven. Graag een toezegging van de heemraad dat in de begroting 2027 een vervolg wordt gegeven aan de ombuigingen van dit jaar of in ieder geval een reflectie waarom wel of niet wordt doorgegaan op die weg. Hoe kijken andere fracties naar deze oproep? Als de begroting er is dan zal de fractie kritisch kijken hoe de eigen verantwoordelijkheid en de gespreide verantwoordelijkheid wordt ingevuld, samen met inwoners, partners en medeoverheden als het gaat om bijvoorbeeld groenblauwe diensten. Alles in het kader van de volgende stap naar een betaalbaar, innovatief en proactief waterschap.

De heer Van der Wind (SGP) kan zich vinden in de perspectiefnota en heeft een aantal aandachtspunten. In het werkgebied wordt veel op de agenda gezet wat inzet vraagt van de organisatie en dat zal invloed hebben op het aantal fte's. Met alle plannen komt veel geld naar het gebied en het waterschap moet zich maximaal inspannen de kosten daar te adresseren. Het punt waterkwaliteit bij afkoppeling is onder de aandacht gebracht bij de algemene beschouwingen. Het verleggen van waterstromen richting het

oppervlaktewater door de ontvlechting zal gevolgen hebben voor de kwaliteit van het oppervlaktewater. Dit komt weinig terug in het beleid. Maak hier richting de begroting een apart punt van om te kijken of daar in de begroting wat voor opgenomen moet worden. Hoe kijken andere fracties daar naar? In reactie op het CDA ziet de fractie graag dat het college zich tot het uiterste inspant om het langetermijn-perspectief in financiële zin wat minder zwaar te krijgen. Zet zoveel mogelijk in op modulaire technieken bij zuiveringen om daarmee de innovatie maximaal de ruimte te geven. Wellicht kan dit leiden tot kostenbesparing. De chemische waterkwaliteit is voor een groot deel toe te schrijven aan het effluent van de rwzi en dat is volledig te adresseren bij de burgers. Graag een toezegging om dat nog eens te adresseren bij de Unie en hen te vragen een publiekscampagne te starten om dit beter onder de aandacht te brengen.

De heer Van Megen (AWP) hoort de oproep tot minder uitgaven maar daar tegenover staat dat er enorm veel te doen is op o.a. de toekomstige zuiveringsstappen. Het is fijn dat er nu een doorkijkje is tot 2030 maar de hier vermelde signaleringswaardes zijn misplaatst want deze worden in een andere vergadering besproken. De fractie heeft er geen behoefte aan om impliciet met deze perspectiefnota ook in te stemmen met de signaleringswaardes als deze geen beleidsbetekenis hebben. De fractie is kritisch over het gebruik van het woord afvalwatercongestie. Er zijn technische vragen over gesteld.

De heer Brands (PvdA) stemt in met de perspectiefnota en hoopt dat het college goed heeft geluisterd naar alle bijdragen tijdens de algemene beschouwingen, daar een rode draad in vindt en dit meeneemt richting de begroting. Wat de oproep van het CDA betreft is de fractie het eens om scherp aan de wind te blijven varen maar of het nodig is om de ingezette ombuigingen verder door te trekken ziet de fractie graag een reflectie van het college. Anderzijds is het van belang niet af te wentelen op de toekomst: Nu anticiperen op zaken die te voorzien zijn. De fractie voelt mee met de genoemde zorgen van de SGP ten aanzien van stoffen die in het oppervlaktewater terechtkomen door (onwetendheid van) burgers. Graag een reflectie van het college of de acties uit de visie waterbewust gedrag daar aan kunnen bijdragen.

De heer Van Burgsteden (Ongebouwd) vindt punt 2 van het voorstel lastig. Het gaat minder om de naamswijziging maar meer om de allocatie van de kosten. In de perspectiefnota wordt verwezen naar de financiële indicatoren terwijl dit op een later moment besproken wordt; de zorg van de AWP wordt gedeeld. De agrariërs stijgen het hoogst in het lastendrukprofiel. De hectares landbouwgrond worden veel diverser en wellicht minder de komende tijd. Een specifieke vraag aan de heemraad: Graag een goede analyse van de verwachte effecten op de waterschapsbelasting. De perspectiefnota is solide en koersvast. Goed financieel beheer van het waterschap is aan de voorkant scherp zijn. De term waterschapsgeldbewustzijn wordt geïntroduceerd: elke euro bewust uitgeven. In de technische vragen komt AI aan de orde; dat is interessant maar hoe wordt daarmee omgegaan?

De heer Goedhart (Natuurterreinen) is teleurgesteld in hoe de focus op gebiedsgerichte samenwerking wordt ingevuld. Er worden 4 gebieden genoemd als focusgebieden en dat is niet de beoogde focus die nodig is. Focus heeft te maken met inhoudelijke doelen en bij de algemene beschouwingen zijn concrete voorstellen gedaan: Vergunningen voor grondeigenaren die een bijdrage leveren aan waterkwaliteits-doelen, grondwateronttrekkingen stopzetten en veel meer bemoeienis met watermaatregelen buiten het werkgebied. M.b.t. de ondertekening van de Aanpak Veluwe lijken de maatregelen en middelen zich in de eerste tranche vooral te concentreren op de landbouwsector en maar beperkt in beekherstel, maar het uitvoeringsplan geeft verdere stappen aan en volgende tranches. Recent is de kamerbrief landbouw,

natuur en stikstof verschenen. Goed te lezen dat naar een integrale aanpak gekeken wordt en water een onderdeel daarvan is en dat er ook specifiek aandacht is voor de zgn. kwetsbare watergebieden en een zoneringsaanpak. De fractie ziet de kamerbrief als een belangrijke bijdrage in de beekdalbrede aanpak. De fractie verzoekt het college om bij de begroting 2027 een inhoudelijke paragraaf op te nemen waarbij de focus op nieuwe zaken gestalte krijgt. Met deze toezegging is er instemming vanuit de fractie.
In reactie op het CDA om kritisch te kijken naar de begroting is dat altijd aan de orde en doet het college dat al. De koppeling aan ombuigingen 2027 vindt de fractie de verkeerde weg want het is van belang niet af te wentelen op toekomstige generaties. In reactie op de oproep van de SGP om goed te kijken naar de waterkwaliteit als er verder ontvlochten wordt is de fractie het eens maar niet met als doel om daarmee de kwantiteit van ontvlechting terug te draaien.

Mevrouw Klaassen (BBB) merkt op dat de financiële indicatoren als agendapunt zijn doorgeschoven naar de volgende vergadering. Als de indicatoren een werkelijke indicatie zijn van de huidige stand van zaken kunnen zij een bijdrage leveren aan het debat. Het ab kan aan twee knoppen draaien voor wat betreft de kostenbeheersing: de schuldquote en de lastenverhoging. De signaleringswaardes ontbreken op dit moment. De fractie sluit aan bij de AWP om de vermelde indicatoren achterwege te laten. Voor de fractie is dat een vereiste om in te kunnen stemmen met de perspectiefnota.

De heer Mulder (VVD) steunt de ingezette koers. De koersupdate kost € 7,3 miljoen netto € 2 miljoen na kapitaallasten. Er is een transparante en goede onderbouwing. De fractie heeft drie aandachtspunten. De schuldpositie loopt op naar 308% in 2030; dat is onder de voorgestelde signaleringswaarde. Het weerstandsvermogen zakt naar onder de norm van 5% en de belastingopbrengsten stijgen met 9,3% en dat is door de norm van 7% heen. Welke consequentie verbindt het college hieraan voor de begroting 2027? Tweede punt betreft de kerntaken. De extra 9 fte is redelijk herkenbaar wettelijk onderbouwd behalve voor de gebiedsontwikkeling. Is de € 1,5 miljoen voor gebiedsontwikkeling toe te schrijven aan wettelijke kerntaken? Het laatste punt betreft de betaalbaarheid. De lastendruk blijft in 2027 onder de 10% stijging. In de Bestuursagenda is afgesproken dat de value case maatschappelijke kosten en baten besproken zou worden in het ab. Verzocht wordt een harde datum voor dat gesprek te bepalen. In de verwachting dat deze drie onderwerpen bij de begroting 2027 worden geagendeerd stemt de fractie in met het voorstel.

De heer Van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer) steunt het stuk. In de commissie heeft de fractie duidelijk aangegeven dat een stuk beleving wordt gemist als het gaat over het kritisch zijn op de eigen uitgaven. Bezuiniging mag duidelijker op de lijst staan en tot uiting komen in het stuk. Op dat punt is er steun voor het CDA. Er is ook steun voor de SGP m.b.t. waterkwaliteit en de gevolgen van bepaalde keuzes in het stedelijk gebied. De fractie roept het college op zich te richten op kerntaken zodat het waterschap betaalbaar blijft.

Mevrouw Meier (Water Natuurlijk) is blij met het toekomstdenken van de perspectiefnota. De fractie had een aangepast vervolgvoorstel verwacht. Op blz. 2 van de adviesnota staat de alinea “Door flexibel in te spelen op deze nieuwe kansen, kunnen we aan de voorkant aan tafel zitten om water en bodem als sturende principes in te zetten in de ruimtelijke vraagstukken”. Doet het waterschap dit ook bij de bouw van woningen en bedrijventerreinen op uitleglocaties in landelijk gebied zoals Beekbergsebroek? In de perspectiefnota is niets terug te vinden over onttrekkingen in het algemeen en Parenco in het bijzonder. De fractie krijgt graag een toezegging op de vraag om de drinkwateronttrekking van Parenco volledig af

te bouwen en dat samen met de provincie op te pakken. Als laatste heeft de fractie gevraagd een uitnodigende aanpak te ontwikkelen voor het uitdaagrecht van burgers om dat te stimuleren en faciliteren. Ook hier graag een toezegging op. De fractie vindt samenwerken met partners, groenblauwe diensten en een proactief waterschap van belang. Het is belangrijk niet af te wentelen op de toekomst.

De heer Groters (Partij voor de Dieren) kan zich vinden in de perspectiefnota. Er wordt al scherp aan de wind gevaren. Betaalbaarheid is belangrijk maar het gaat er vooral om dat de doelstellingen gehaald worden.

De heer Sprik (50PLUS) sluit aan bij de inbreng van mevrouw Klaassen. De fractie is blij dat de heemraad nog geen beslissing heeft genomen over het amendement m.b.t. de 6 euro. De fractie vindt het van groot belang dat de situatie beter wordt voor mensen die amper kunnen rondkomen.

De heer Lokhorst (ChristenUnie) stemt in met de perspectiefnota. De fractie benadrukt nogmaals de drie eerder gegeven aandachtspunten. Aandacht voor uitwerking van gebiedsprocessen en groenblauwe diensten. Invasieve exoten en Amerikaanse rivierkreeft: Hierover zijn 16 technische vragen ingediend. Financiële scherpte ten aanzien van de uitwerking van de financiën en de motie Niet afwentelen op de toekomst. De fractie sluit aan bij de bijdrage van de PvdA en vindt de term waterschapsgeldbewustzijn van Ongebouwd een mooi nieuw woord.

Er is een schorsing.

Beantwoording door heemraad Van Dijk:
Dank voor de steun voor de koers. Het college heeft de inbreng gehoord maar het is niet de intentie om nieuwe paragrafen en visies te verwerken in de komende begroting. Het beheersbaar houden van de kosten is een grote uitdaging samen met partners in een complexe tijd. Het college is altijd waterschaps-geldbewust. Op 15 juni is al aangeven dat het te makkelijk is gesteld om nog eens € 7 miljoen om te buigen. Inmiddels is het de modus om permanent alert te zijn op de kosten. Er moet gebeuren wat nodig is maar tegen aanvaardbare kosten. Er wordt een andere manier van werken voorgesteld waarvan de mening en het vertrouwen is dat het tot de meest kostenefficiënte manier gaat leiden. Bij ontvlechting van waterstromen is de zorg uitgesproken wat het doet met de waterkwaliteit in de gebouwde omgeving. Hier is aandacht voor in het geheel van het nadenken over de waterketen en de waterkwaliteit.
De heer Van der Wind (SGP) vraagt om een toezegging dat het college de huidige staat van wat op dat gebied wordt gedaan aan het ab laat weten. Graag meer helderheid daarover. De heemraad zegt toe dat er aandacht is voor waterkwaliteit in de bebouwde omgeving. Het is staande praktijk dat er aandacht is voor uitleglocaties voor woningbouw. Er is een aantal aandachtsgebieden benoemd waaronder Steden-driehoek en Foodvalley waar het waterschap nadrukkelijk aan de voorkant op grotere schaal mee bezig is. Er is niet de capaciteit om bij elk bouwplan in iedere gemeente mee te denken. De signalerings-waardes worden niet impliciet vastgesteld want dat komt later terug in een apart voorstel.
Mevrouw Klaassen (BBB) geeft aan dat de woorden indicatoren en signaleringswaardes een eigen leven gaan leiden. De indicatoren staan benoemd maar bij de signaleringswaardes kan getoetst worden wat de streefwaarde is of wat de vastgestelde waarde is. Heemraad van Dijk antwoordt dat het gaat over de koers van de perspectiefnota. Om de verbinding met het andere voorstel te markeren was deze passage opgenomen en zijn op verzoek de signaleringswaardes vanuit het andere voorstel toegevoegd. Er wordt

niet een impliciet besluit genomen over alles wat staat in paragraaf 4.5. Dat wordt op een ander moment besproken.
De dijkgraaf wijst erop dat het vandaag alleen gaat over de perspectiefnota en er wordt niet besloten over de indicatoren en de signaleringswaardes. Na de zomer wordt gesproken over de inhoud.
Mevrouw Meier (Water Natuurlijk) doet de suggestie om in de laatste zin bij punt 4.5 duidelijk te maken dat de signaleringswaardes niet in dezelfde ab-vergadering zijn behandeld.
De dijkgraaf concludeert dat bij de besluitvorming het ab het betreffende zinsdeel als geschrapt kan beschouwen.

Beantwoording door heemraad Den Hertog:
Gebiedsontwikkelingen: Op blz. 2 van de adviesnota gaat het erom dat voor dat onderdeel daadwerkelijk meters gemaakt moeten worden. Dat hangt samen met de Aanpak Veluwe; dus dat betekent aan de voorkant meesturen en meebepalen vanuit het primaire waterbelang. Er wordt een inhoudelijke paragraaf toegezegd over zowel de Aanpak Veluwe als de Kaderbrief ten aanzien van stikstof.

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk:
Er is een vraag gesteld over de belasting per hectare van landbouw. Inmiddels is er een andere kostentoedeling en dat betekent dat het mogelijk is om heel snel een nieuwe kostentoedeling vast te stellen. Als het zou gaan om vermindering van hectares ongebouwd dan kan overgegaan worden naar een nieuwe kostentoedeling. Ten aanzien van de vraag over het uitdaagrecht: Dit komt aan de orde bij de warme communicatie. De uitdagingen worden groter bij de groenblauwe diensten en alles wat daar annex aan is. Dat zal nadrukkelijk aan de orde komen.

Beantwoording door de dijkgraaf:
Als het gaat over waterbewust gedrag in relatie tot waterkwaliteit wordt een citaat aangehaald vanuit het vastgestelde beleidskader. “Een belangrijk doel is gezonde waterkwaliteit en de invloed van mensen op het realiseren van een gezond watersysteem is groot. Daarom is het overkoepelend doel van dit beleidsthema het verbeteren van de kwaliteit van het watersysteem en het verminderen van watergebruik”. Er zijn vaker vragen gesteld over Parenco en aangegeven is dat het ab op de hoogte wordt gehouden van de ontwikkelingen. De perspectiefnota is niet de plek om dit soort zaken op te nemen. Er is een opmerking gemaakt over het gebruik van AI. Dit is een onderwerp wat meerdere voorzitters van decentrale overheden bezighoudt. De hoop is dat de democratie niet gedigitaliseerd wordt, maar uiteraard moet rekening gehouden worden met het gebruik van AI. Als het gaat over het gebruik van AI in het democratische proces dan moeten daar gezamenlijk afspraken over gemaakt worden. Dit staat op de rol om met het nieuwe ab te bespreken hoe daar mee om te gaan. Gezien de ontwikkelingen heeft de dijkgraaf de behoefte om na de zomer met het ab hierover in gesprek te gaan.

In tweede termijn:
De heer Van der Wind (SGP) wil graag een stevige toezegging op de monitoring van de waterkwaliteit want het gaat over nulmetingen en wat er daarna gebeurt. M.b.t. de hectaretarieven: Er gaat veel gebeuren in het gebied met allerlei zones. Wordt landbouwgrond waar de helft minder mag in de toekomst even zwaar belast als de grond waar wel alles mag? Dit moet door het college geadresseerd worden.

De heer Van Megen (AWP) constateert dat de signaleringswaardes zoals die in de tabel staan geen betekenis hebben dus kunnen ze er net zo goed uit. Er is een vraag gesteld over afvalwatercongestie wat nogal sterk in de perspectiefnota verwoord staat. De dijkgraaf geeft aan dat vanuit het college heel duidelijk is gemaakt dat de signaleringswaardes later besproken worden. Aangegeven is dat het zinnetje als niet geschreven beschouwd kan worden door het ab.

De heer Brands (PvdA) dankt voor de reflectie van het college. Behalve het niet afwentelen op de toekomst is het ook een kwestie van eerst de balans in takenbelastingen en de functionele positie van het waterschap. De inhoud staat voorop en van belang is te zorgen dat de opgaven waar het waterschap voor staat, nu en in de toekomst goed uitgevoerd worden en daarnaast ook betaalbaar blijven. Dit is tegelijk een stemverklaring.

De heer Van Burgsteden (Ongebouwd) merkt op dat het een soort narratief is dat als er sprake zou zijn van ombuigingen het gelijk afwentelen op de toekomst is. Dat is niet 1 op 1 zo. Het systeem kan altijd nog wat scherper. Het gaat om slimmer kijken en bekijken.

Mevrouw Klaassen (BBB) biedt de heemraad aan om samen te kijken hoe de indicatoren op een dusdanige manier geformuleerd kunnen worden dat het gaat bijdragen aan de informatievoorziening van het ab.

Mevrouw Meier (Water Natuurlijk) vindt het jammer dat het college niet meer van de inbreng van de fracties uit de commissie opneemt in de stukken voor de ab-vergadering.

Beantwoording door heemraad Van Dijk in tweede termijn:
De discussie is goed gehoord en dat wordt meegenomen richting de begroting. Soms gaat het om benoemen van accenten in beleid wat al is vastgesteld. Het aanbod voor een gesprek wordt aanvaard.

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk in tweede termijn:
Of het landbouwgrond is of natuurgrond zal een discussie zijn die later terugkomt. Het proces wordt goed gevolgd, zeker als het gaat om de Aanpak Veluwe.

Beantwoording door heemraad Veldhuizen in tweede termijn:
Afvalwatercongestie is een nieuw begrip maar al een oud adagium waar het waterschap al heel hard aan werkt.

Het voorstel wordt in stemming gebracht.
Stemverklaring:
De heer Pansier (CDA) stemt in met de perspectiefnota waarbij de fractie kijkt met een bredere blik dan nodig is. Er zal ook scherp naar de begroting gekeken worden.

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

5.2 Financiële indicatoren en signaalwaardes
Dit agendapunt vervalt.

5.3 Maatregelen Vallei en Veluwe t.b.v. het KRW-Stroomgebiedbeheerplan 4

Voorstel:
De adviesnota en het concept maatregelenpakket t.b.v. de Kaderrichtlijn Water (KRW) Stroomgebiedbeheerplan 4 (bijlage 1) vast te stellen.

Inleiding door heemraad Den Hertog:
Er is een strak gereguleerd proces waarin formats en deadlines door het rijk zijn bepaald. Er ligt een passend en proportioneel pakket met inzet op chemische en ecologische waterkwaliteit. Het pakket voldoet aan de landelijke en Europese eisen en het is afgestemd met de partners. Alles wat gedaan kan worden is voorgelegd in deze lijst. De maatregelen zijn gericht op wat het waterschap zelf kan beïnvloeden en er wordt gehandeld vanuit wat te behalen is en dus zelf gedaan kan worden. Het gaat om blijvend werken aan een goede waterkwaliteit. Er is geluisterd naar de inbreng vanuit de adviescommissie en op basis daarvan is een aantal zaken in de adviesnota aangepast. De financiën zijn gecategoriseerd en het doelbereik is toegelicht; in de informatienota is ook de link gedeeld naar de KRW-factsheets.

In eerste termijn:
De heer Van Burgsteden (Ongebouwd) merkt op dat er een groot pakket aan maatregelen ligt. De grootste kosten zitten in het zuiveren en er zijn al grote stappen gezet in de waterkwaliteit. Maatregelen moeten uitlegbaar zijn, passend zijn, uitvoerbaar zijn en haalbaar zijn. Maatregelen moeten realistisch zijn en de fractie denkt dat het voor nu voldoende gedekt wordt.

De heer Pansier (CDA) geeft aan dat er één vraag boven de markt blijft hangen. Wat is het ambitieniveau van dit pakket? Is dit het minimaal nodige of wordt er ambitie bovenop gezet? Graag een duiding van de heemraad.

De heer Van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer) dankt voor de stukken en is blij met de aanpassingen in de stukken ter verduidelijking. Het stuk is vrij beperkt in gedetailleerdheid omtrent waar het geld aan uitgegeven wordt. Er is steun voor het voorstel.

De heer Finnema (BBB) merkt op dat het ab de verantwoordelijkheid heeft voor de bestuurlijke weging, de uitlegbaarheid en de wijze van communicatie met het gebied. Graag communicatie in hoeverre de doelen wel of niet gehaald worden. Er is € 35 miljoen opgenomen voor beekdalherstel. De fractie heeft moeite met die term omdat het bestuurlijk maatschappelijk ongelukkig gekozen is. De fractie ziet graag dat de term beekdalherstel wordt vervangen door beekdalaanpak want dat doet meer recht aan de gebiedsgerichte aanpak waar doelen, functies en belangen bij elkaar worden gebracht.

Mevrouw Meier (Water Natuurlijk) heeft in de commissie een aantal suggesties gedaan voor tekstaanpassingen die helaas niet zijn overgenomen. De fractie heeft een aantal vragen die aansluiten bij de inspreker. Heeft het waterschap en partners de afgelopen 25 jaar te weinig gedaan? Is het zeker dat met deze maatregelen genoeg voldaan wordt aan het blijven werken aan een goede waterkwaliteit? Of weten we nu al dat over 6 jaar in 2032 er dezelfde factsheets uitkomen met dezelfde met name slechte chemische kwaliteit?

De heer Goedhart (Natuurterreinen) merkt op dat het steeds duidelijker wordt dat het niet alleen gaat om waterkwaliteit en natuurwaarden maar om een veel breder vraagstuk in de samenleving. Vorige week heeft de maatschappelijke watercoalitie van o.a. Bouwend Nederland, KWF, ANWB en diverse natuur- en landbouworganisaties een manifest aan de Tweede Kamer aangeboden dat er actie nodig is op dat vlak. Actie om te voorkomen dat de huidige waterkwaliteit de vergunningverlening lam gaat leggen en de welvaart en het welzijn bedreigt. Het is goed om te zien dat het ministerie van LVVN oog heeft voor de waterkwaliteit en in de Kamerbrief landbouw, natuur en stikstof meer dan 1 miljard uittrekt voor de zgn. kwetsbare gebieden gericht op extensiveringsmaatregelen in beekdalen en grondwaterbescherming. In de kaderbrief staat dat er een nadere selectie van de gebieden gaat plaatsvinden. Vraag aan het college is of er waterlichamen zijn genoemd in het KRW maatregelenpakket die in aanmerking komen voor deze rijksagenda. Versterken de voorstellen uit Den Haag de maatregelen die het waterschap in gedachten heeft? Veel van de maatregelen zijn nog onduidelijk wat het precies gaat inhouden maar met de financiële paragraaf is helder dat er al veel begroot is in de meerjaren-begroting. De fractie gaat er van uit dat als er maatregelen op tafel komen die niet passen in de begroting hier terugkomen omdat het ab hier uiteindelijk over gaat. De fractie stemt in met het voorstel.

De heer Mulder (VVD) vindt het verstandig dat het maatregelenpakket vandaag wordt vastgesteld. Het pakket is proportioneel en het sluit aan bij de meerjarenbegroting en de visie op waterzuiveren. De adviesnota spreekt over afhankelijkheid van andere partijen voor het halen van KRW-doelen. Het is dan belangrijk eerlijk te zijn over wie die andere partijen zijn. Voorbeeld: steden als Amersfoort die via riooloverstorten hemelwaterafvoer stedelijk grondgebruik substantieel bijdragen aan de waterkwaliteits-problemen in het gebied. Het college wordt gevraagd om actief aan te dringen op oplossingen zoals hemelwaterafscheiding en andere maatregelen bij gemeenten. Subsidiezekerheid is een aandachtspunt. De nota erkent dat er onzekerheden zijn over subsidiestromen. Er wordt toegezegd dit via de reguliere BBP-processen terug te koppelen. Aanvullend vraagt de fractie het college het ab ook tussentijds te informeren. Een ander aandachtspunt zijn de onderzoeksmaatregelen. De bedragen die voor vervolg-stappen na uitkomsten van onderzoeken nodig zijn die zijn expliciet niet opgenomen in dit stuk. Maatregelen kunnen op een ander moment aan de orde komen met een nieuw prijskaartje. Op dat moment is het ab aan zet om de kaderstellende rol volledig uit te oefenen voordat uitvoering volgt. Kan de heemraad bevestigen dat dit zo goed begrepen is? De fractie stemt in met het maatregelenpakket.

De heer Van de Weerd (SGP) geeft aan dat communiceren vaak een vorm van beeldvorming is. Op welke wijze worden in de processen de verantwoordelijkheden verdeeld? In het buitengebied is veel wantrouwen richting met name provincies en gemeenten als het gaat om dit soort processen. Welke rol pak je als waterschap in de gebiedsprocessen? Is het waterschap daar de trekkende partij of niet?

De heer Brands (PvdA) sluit grotendeels aan bij de bijdragen van Water Natuurlijk en Natuurterreinen. Het maatregelenpakket ziet er goed doordacht uit, het sluit aan bij de begroting en andere beleidsvisies. De fractie denkt dat e.e.a. in orde is op basis van de kennis die op dit moment beschikbaar is. De fractie sluit aan bij de vraag van het CDA over het ambitieniveau en het rapportcijfer van de SGP. De fractie kan zich vinden in het voorliggende maatregelenpakket en stemt in.

Mevrouw Taal (AWP) deelt mee dat de fractie instemt met het maatregelenpakket. Het eerder vermelde pluspakket komt op een later moment aan de orde.

De heer Groters (Partij voor de Dieren) merkt op dat een 6 eigenlijk bottom line is maar die 6 wordt niet gehaald. Vraag aan de heemraad: Er staat veel onderzoek in het maatregelenpakket. Als er uit die onderzoeken maatregelen vloeien zit dat dan al in de begroting of niet? De fractie wil vaart maken met de KRW.

Beantwoording door heemraad Den Hertog:
Dank voor de steun. Wat voorligt in het KRW maatregelenpakket moet gedaan worden; daar is geen keuze in. Het waterschap kan zelf geen ambitie aangeven. De maatregelen moeten passend zijn om een knelpunt op te lossen; dat is de realiteit.
De heer Brands (PvdA) vraagt of dat naadloos past in de begroting? De heemraad bevestigt dat.
Bij de financiën is er gecategoriseerd. Er wordt € 240 miljoen uitgegeven aan nabehandelingsinstallaties voor de rwzi's in het kader van de impact die te realiseren is qua schoonmaken van het effluent. Dat is een end of pipe oplossing maar er is ook een los van de bron aanpak. Een robuust watersysteem zorgt voor voldoende waterkwantiteit en er is ook de zorg voor goede waterkwaliteit. Als het gaat over beekdalherstel of beekdalaanpak gaat het in de kern over hoe met elkaar een klimaatrobuust watersysteem neer te zetten. Inmiddels zijn er 3 stroomgebiedbeheerplannen achter de rug waar stevig op ingezet is. In de maatregelen zijn concreet dingen te doen en dat is het handelingsperspectief. In de rijksbrief worden specifiek een aantal beken benoemd die in het beheersgebied vallen. De KRW is door de rijksoverheid in de stikstofbrief 1-op-1 meegenomen. Dat moet met de waterschappen nader worden uitgewerkt waar minstens een jaar voor nodig is. Wat concreet anders is in dit maatregelenpakket is dat het hier samen gedaan moet worden.
Mevrouw Meier (Water Natuurlijk) herhaalt haar twee eerdere vragen. Is er de afgelopen 25 jaar te weinig gedaan? En hoe zeker is het dat er genoeg wordt gedaan met dit pakket? De heemraad antwoordt dat het waterschap het maximale heeft gedaan wat in het eigen vermogen lag qua kennis en kunde en waar het waterschap zelf voor aan de lat staat. Als het gaat over rijksbreed is het ab meerdere keren meegenomen in beeldvormende sessies waar de knelpunten op de waterkwaliteit zitten. Met het voorliggende KRW maatregelenpakket wordt alles gedaan wat in het vermogen ligt. Het waterschap is m.b.t. de bekenaanpak primair verantwoordelijk voor wat betreft het te realiseren waterbelang. De waterkwaliteit kan alleen versterkt en verbeterd worden als het samen gedaan wordt met grond-eigenaren, gemeenten en provincies.
De heer Van de Weerd (SGP) vraagt of een gewoon weiland voldoende is om aan de norm te kunnen voldoen? De heemraad antwoordt dat dit afhangt van de plek waar dit in het watersysteem zit en wat het knelpunt is.

De dijkgraaf geeft de inspreker, de heer Eldelkoort, de gelegenheid het woord te voeren uitsluitend ter verduidelijking van eventuele punten. De heer Edelkoort antwoordt dat hij de stoffen van de vervuiling heeft opgezocht. In de Kleine Barneveldse Beek gaat het om ammonium in 2025 niet gehaald en 2027 onzeker; datzelfde geldt voor arseen, kobalt en andere stoffen. Die optelling zorgt ervoor dat het niet gehaald wordt en daar zijn zorgen over.

Het voorstel wordt in stemming gebracht.
Stemverklaring:
De heer Finnema (BBB) stemt in met het voorstel. De fractie heeft moeite met de term beekdalherstel en spreekt liever van beekdalaanpak gebiedsgericht en doelgericht.

Het voorstel wordt aangenomen met algemene stemmen.

5.4 Vaststellen van de participatienota voor het Beperkingengebied Natuurlijke Laagtes

Voorstel:
Vaststellen van de participatienota voor het Beperkingengebied Natuurlijke Laagtes.

In eerste termijn:
De heer Van Burgsteden (Ongebouwd) vindt participatie aan de voorkant heel essentieel. Een belangrijk onderdeel is het serieus nemen van input, vooral van degenen die geraakt worden. Aan de voorkant moet er duidelijkheid en transparantie zijn of dit bedoeld is om op termijn geen woningbouw op bepaalde plaatsen toe te staan of om een soort van waterbergingslocaties te creëren. Wees daar eerlijk en transparant over.

De heer Aalbers (Natuurterreinen) vindt het een goede zaak om de waterschapsverordening hier voor in te zetten. Het is van belang om ruimte voor waterschapsbeleid niet alleen met overleg, project-samenwerking en subsidies te willen bereiken maar ook om dwingend te kunnen zijn om bijvoorbeeld waterberging te realiseren, aangepast te gaan bouwen zodat geen onderbemaling nodig is om oppervlaktewaterstroming en -kwaliteit veilig te kunnen stellen en om grondwatersystemen en grondwaterbeleid te kunnen beschermen. De fractie is enthousiast over de participatienota maar er zijn ook bedenkingen. De inzet focust op een beperkt deel van het waterschapsbeleid, beperking van wateroverlast in het stedelijk gebied. De fractie zet vraagtekens bij de beperkte benadering en roept nogmaals op dat de volledige beleidsdoelstelling van water en bodem sturend zijn weg vindt naar een set bepalingen in de waterschapsverordening. Zorg in alle opzichten voor een instrumentarium om in te kunnen zetten waar de waterschapsdoelstellingen niet met overleg, projecten en subsidies bereikt kunnen worden. De participatienota is akkoord, maar hou de blik voor het beleidsrijk maken van de waterschapsverordening breed. Vergeet in het huidige proces niet om grondwater, grondwatersystemen en grondwaterkwaliteit te beschermen.

Mevrouw Maijer (PvdA) steunt het plan. Bij de commissie was er verwarring dat het alleen gaat om laagtes bij een stad. De fractie heeft het advies gegeven dat duidelijker te verwoorden en het is jammer dat dit niet is gebeurd. Er is ook een advies gegeven om duidelijker te maken dat in deze pilotfase alleen algemene regels worden ontwikkeld. Specifieke participatie die gaat over de omgeving van de mensen zelf vindt in een later stadium plaats bij elk plan afzonderlijk. Dat is niet overgenomen dus de verwarring blijft bestaan; het document had verduidelijkt kunnen worden.

De heer Van der Wind (SGP) sluit aan bij de inbreng van de heer Van Burgsteden.

De heer Van Uitert (Water Natuurlijk) sluit aan bij de fractie Natuurterreinen. Wat opvalt bij dit agendapunt is dat er sinds de commissiebehandeling geen aanpassing is gedaan aan het voorstel. Doe dit vooral wel omdat dit de behandeling in het ab kan bevorderen. In de commissie is aangegeven om vooral gebruik te maken van de gebiedskennis van de gebiedservaringsdeskundigen.

De heer Davelaar (BBB) kan zich vinden in deze aanpak.

Beantwoording door heemraad Den Hertog in eerste termijn:

Dank voor de steun. E.e.a. is conform het plan van aanpak wat vorig jaar rond deze tijd is vastgesteld. Het is een mooie oproep om dit te benaderen vanuit het systeem. De term beperkingengebied is specifiek terug te vinden in de Omgevingswet. Natuurlijke laagtes is een hydrologische term die bij de partners direct duidelijk maakt wat er mee bedoeld wordt. De oproep is gehoord om aandacht te hebben voor de communicatie zodat mensen begrijpen waar het over gaat. Ten aanzien van gebiedskennis en gebiedservaringsdeskundigen is het van belang een goede afspiegeling te krijgen van het gebied. In de blauwe aanpak participatie is het beleid vastgesteld en dat geeft concreet invulling hoe dit samen te doen.
Mevrouw Maijer (PvdA) doet de suggestie om de eerste drie zinnen te veranderen. "Bij langdurige regenval kunnen steden overstromen. Door klimaatverandering nemen ernst en omvang van deze overstromingen toe. Gelukkig liggen er aan de rand van stedelijk gebied hier en daar natuurlijke laagtes".
De heemraad vindt dit een goede suggestie en neemt dit mee in het vervolg.

Het voorstel wordt in stemming gebracht:
Stemverklaring:
Mevrouw Taal (AWP) ziet de noodzaak en kijkt uit naar de resultaten van de pilot. De fractie stemt in met het voorstel.

Het voorstel wordt aangenomen met algemene stemmen.

Er is een schorsing.

Loco-dijkgraaf Van Dijk neemt het voorzitterschap over bij de agendapunten 5.5 en 5.6.

5.5 Visie samen bewust weerbaar en veerkrachtig

Voorstel:
De visie "Samen bewust weerbaar en veerkrachtig" vaststellen.

Inleiding door de dijkgraaf:
Er is een uitvoerige commissiebehandeling geweest waarbij waardevolle punten zijn aangedragen. Dat heeft geleid tot de nodige aanpassingen in de adviesnota en in het stuk zelf.

In eerste termijn:
De heer Groters (Partij voor de Dieren) wil graag een amendement indienen. Er ligt een mooie visie maar de fractie heeft moeite met de prioritering. Het kan en mag niet zo zijn dat in een crisis de dieren die onder de verantwoordelijkheid van mensen vallen pas op een derde plek komen. De wet verplicht houders van dieren om te zorgen voor passende verzorging, voedsel en water ook in een crisis. Naast de juridische verantwoordelijkheid is er een morele verantwoordelijkheid. Het is een visiedocument en als daar niet de juiste prioritering in wordt gegeven gaat het ook in het verdere proces niet goed. Tot slot past dit goed in de whole of society benadering.
Het amendement "Echt samen weerbaar en veerkrachtig" wordt ingediend door de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Maijer (PvdA) kan zich vinden in het ontwikkelen van deze visie. M.b.t. het amendement: Het is wezenlijk dat eigenaren weten wat kan en wat niet kan en dat ze weten wat hun rechten en plichten

zijn. De fractie twijfelt of dit amendement leidt tot het beoogde doel en vraagt het college de toezegging te doen om een visie te ontwikkelen op dierenbeleid in crisissituaties. In het geval dat er al van alles ligt wordt het college opgeroepen met een memo daaromtrent te komen inclusief waar de diverse gezagen liggen.

De heer De Goede (Water Natuurlijk) vindt de prioriteit van dieren belangrijk. Vraag aan de heemraad is of het mogelijk is om dit amendement over te nemen of zitten daar nog knelpunten in? Als er nog knelpunten in zitten dan wordt de oproep van mevrouw Maijer ondersteund om met een nadere uitwerking te komen.

De heer Van der Wind (SGP) vindt het een sympathiek amendement, maar sluit aan bij het voorstel van de PvdA. Het amendement wordt niet gesteund.

De heer Aalbers (Natuurterreinen) is van mening dat de uitwerking nog veel aandacht vraagt. Zorg voor een goede juridische borging voor medewerkers die voor keuzes komen te staan. Bekijk met een aantal casussen wat er al (goed) gedaan is m.b.t. verstoringen of dreigingen die recent zijn opgetreden. Zorg voor zo begrijpelijk mogelijk taalgebruik in de communicatie. M.b.t. het amendement: Vanuit de benadering van Natuurterreinen zijn er weinig aanknopingspunten om dit amendement te steunen omdat het gaat om gehouden dieren en niet om wilde dieren.

De heer Van Dijk (BBB) sluit aan bij de woorden van de heer Van der Wind en bij de inbreng van mevrouw Maijer.

De heer Van Burgsteden (Ongebouwd) uit zijn complimenten dat vanuit de inbreng van commissie veel is herkend en meegenomen. Er zijn weinig aanknopingspunten om steun te geven aan het amendement. Dieren en mensen moeten niet op hetzelfde niveau gezet worden. De PvdA-inbreng wordt gesteund.

Beantwoording door de dijkgraaf in eerste termijn:
Dank voor de complimenten voor de visie. Goede juridische borging is cruciaal en daar is oog voor. Het is belangrijk om te zorgen dat medewerkers rugdekking hebben in een situatie waar een crisis optreedt zeker in het geval er geen communicatie mogelijk is. Dit gaat een plek krijgen in de verdere uitwerking van de visie. Gelukkig zijn er niet veel verstoringen op grote schaal. Er wordt veel geoefend op dit scenario, zowel regionaal als nationaal. Ten aanzien van de Engelse termen: In de communicatie wordt uiteraard rekening gehouden met begrijpelijke taal. Het was de verwachting dat de heer Groters met het amendement zou komen. Wat het college betreft staat het niet ter discussie dat het waterschap zich tot het uiterste zal inspannen om de veiligheid en gezondheid van mens en dier te waarborgen. Er kunnen zich echter situaties voordoen waar het noodzakelijk is om keuzes te maken als laatste redmiddel. Het amendement roept op mensen en dieren gelijk te stellen en dat betekent dat in noodsituaties het beschermen van gehouden dieren meer prioriteit zou krijgen dan het voorkomen van volledige maatschappelijke ontwrichting. Het college maakt hierin een andere keuze. Als het echt niet anders kan dan krijgt maatschappelijke ontwrichting voorrang boven de dieren. Naar aanleiding van de suggestie van mevrouw Maijer wordt de toezegging gedaan om het ab te informeren over bestaand beleid ten aanzien van het redden van dieren in crisissituaties. Het college ontraadt het amendement en dat doet niet af aan het geschetste belang.

Het amendement "Echt samen weerbaar en veerkrachtig" wordt in stemming gebracht.
Stemverklaringen:
De heer De Goede (Water Natuurlijk) uit zijn complimenten voor het stuk. De fractie zal verdeeld stemmen.
De heer Groters (Partij voor de Dieren) wil het amendement handhaven.
De heer Van Uitert (Water Natuurlijk) vindt het een sympathiek amendement maar stemt toch tegen het amendement.

Met 2 stemmen voor en 28 stemmen tegen is het amendement verworpen.
De volgende fracties hebben voorgestemd: Partij voor de Dieren en mevrouw Meier (Water Natuurlijk).
De volgende fracties hebben tegengestemd: AWP, BBB, CDA, ChristenUnie, Lokaal Waterbeheer, PvdA, SGP, VVD, Water Natuurlijk (de heren De Goede en Van Uitert), 50PLUS, Natuurterreinen en Ongebouwd.

Het voorstel wordt in stemming gebracht.
Stemverklaringen:
Mevrouw Maijer (PvdA) is blij met de toezegging van de dijkgraaf en stemt in met het voorstel.
De heer Groters (Partij voor de Dieren) stemt tegen het voorstel.
De heer Obbink (CDA) vraagt om de samenredzaamheid expliciet onderdeel te maken van de verdere uitwerking. De fractie stemt in.
Mevrouw Meier (Water Natuurlijk) stemt in met het voorstel.

Met 29 stemmen voor en 1 stem tegen is het voorstel aangenomen.
De volgende fracties hebben voorgestemd: AWP, BBB, CDA, ChristenUnie, Lokaal Waterbeheer, PvdA, SGP, VVD, Water Natuurlijk, 50PLUS, Natuurterreinen en Ongebouwd.
De volgende fractie heeft tegengestemd: Partij voor de Dieren.

5.6 Motie vreemd Regeling partijen beter in beeld bij de kiezer 2027

De heer Van Megen (AWP) doet de oproep aan het college om net als in 2023 voor de verkiezingen van 2027 een subsidieregeling in te stellen. De subsidie zal beschikbaar komen voor alle partijen die deelnemen aan de verkiezingen met overeenkomstige voorwaarden als in 2023: declaratie achteraf van maximaal € 5.000 en een totaal beschikbaar budget van € 50.000.
De motie is mede ondertekend door Water Natuurlijk, 50PLUS, PvdA, Partij voor de Dieren, Lokaal Waterbeheer, CDA en ChristenUnie.

Reactie van he college:
De dijkgraaf geeft aan dat het college het volledig aan het ab overlaat om een oordeel uit te spreken.

In eerste termijn:
De heer Van der Wind (SGP) was bij de vorige verkiezingen kritisch op dit voorstel. Tegelijkertijd zijn er een paar partijen in het waterschap die geen provinciale of landelijke vertegenwoordiging hebben en daardoor minder mogelijkheden hebben om zich te profileren. Omwille van die partijen kan hier positief naar gekeken worden. Wat de fractie betreft kan de indexering er af. Gezien de discussie bij de perspectiefnota wordt het voorstel gedaan om het budget met 20% te verminderen tot € 4.000.

De heer De Goede (Water Natuurlijk) merkt op dat het waterschap niet een erg bekend fenomeen is in Nederland dus is het van belang om vanuit de communicatiekant alle kansen aan te pakken om het waterschap in beeld te brengen.

De heer Van Dijk (BBB) vindt dit een lastig onderwerp. Er wordt immers geld gevraagd van de organisatie voor het eigen doel.

De heer Van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer) is een van de indieners en daar zit een spanningsveld omdat de fractie altijd oproept tot bezuinigen. Anderzijds is er voor een kleine fractie maar minimaal budget.

De heer Goedhart (Natuurterreinen) steunt dit voorstel om iedereen de kans te geven goed in beeld te komen en het vergroot het inzicht bij de stemmers waar het om gaat bij de waterschapsverkiezingen.

De heer Sprik (50PLUS) steunt het voorstel.

De heer Pansier (CDA) brengt de nuance aan dat je als partij zelf bepaalt hoeveel van het beschikbare budget wordt opgemaakt. De fractie zal daar zuinig mee omgaan.

De heer Groters (Partij voor de Dieren) steunt het voorstel en is van mening dat dit eigenlijk landelijk geregeld zou moeten worden.

Reactie van de indiener:
De heer Van Megen (AWP) merkt op dat de vorige keer € 50.000 beschikbaar was. Er waren 9 aanvragen en er is ongeveer € 32.000 besteed. Het gaat om de intentie dat partijen de gelegenheid krijgen om te communiceren. Het is van groot belang om zichtbaar te zijn en dat duidelijk is dat er wat te kiezen valt. De motie blijft gehandhaafd.

Stemverklaring:
De heer Van der Wind (SGP) steunt de motie als er niet geïndexeerd wordt. Gebeurt dat wel dan is de fractie tegen de motie.

De motie wordt in stemming gebracht.
Met 17 stemmen voor en 13 stemmen tegen is de motie aangenomen.
De volgende fracties hebben voorgestemd: AWP, CDA, ChristenUnie, Lokaal Waterbeheer, Partij voor de Dieren, PvdA, Water Natuurlijk, 50PLUS, Natuurterreinen.
De volgende fracties hebben tegengestemd: BBB, SGP, VVD en Ongebouwd.

6. HAMERSTUKKEN

6.1 Ontwerpbegroting Kaumera coöperatie 2027
De vergadering besluit conform voorstel.

6.2 Kredietaanpassingen begroting 2026
De vergadering besluit conform voorstel.

6.3 Ontwerpbegroting 2027 en begrotingswijziging 2026 GBLT
De vergadering besluit conform voorstel.

6.4 Concept programmabegroting Aqualysis
De vergadering besluit conform voorstel.

7. INGEKOMEN STUKKEN

7.1 Lijst van ingekomen stukken
De lijst van ingekomen stukken – versie 6 juli 2026 – wordt voor kennisgeving aangenomen. De wijze van afdoening van de stukken is vastgesteld.

7.2 Lijst van toezeggingen
De lijst van toezeggingen wordt bijgehouden in iBabs.

8. Stand van zaken grote lopende projecten (mondeling)
Er zijn geen mededelingen.

De dijkgraaf spreekt haar waardering en dank uit richting de heer Polinder voor zijn inzet gedurende 12 jaar. Als dank wordt het waterschapsglas overhandigd. Er wordt hem veel succes gewenst in zijn nieuwe functie als wethouder in Elburg.
De heer Polinder spreekt zijn dank uit aan de organisatie, het ab en het college.

9. Sluiting
De voorzitter sluit de vergadering om 23.20 uur, met dank aan allen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 12 oktober 2026.

mr. S.H.M. Ornstein,	drs. ing. K.A. Blokland,
Dijkgraaf	Secretaris